گـزارش تحلیلـی

بررسی صنعت روانکار

فهرست مطالب

- معرفی صنعت
- وضعیت تکنیکال

بررسی تکنیکال شاخص صنعت

- بررسی وضعیت فروش شرکت‌ها
- وضعیت بنیادی

وضعیت P/E صنعت

مقایسه P/E شرکت‌ها

مقایسه P/S شرکت‌ها

حاشیه سود خالص و حاشیه سود عملیاتی

رشد سود خالص و سود عملیاتی

- اخبار اثرگذار و چشم‌انداز صنعت

بررسی صنعت صنعت روانکار

صنعت روانکار از زیرمجموعه‌های صنعت فراورده‌های نفتی محسوب می‌شود که به تولید انواع مواد جهت کاهش میزان اصطکاک بین سطوح متحرک و ثابت می‌پردازد. روانکارها را می‌توان به دو دسته روانکارهای خودرو و صنعتی تقسیم کرد. روانکارهای خودرو شامل روغن دنده و روغن موتور می‌شود و روانکارهای ویژه، گریس و روغن‌های صنعتی نیز در دسته روانکارهای صنعتی قرار دارند. در این بین روغن موتور، بیش از ۶۰ درصد بازار روانکارها را به خود اختصاص داده است.

بررسی صنعت صنعت روانکار

قبل از پیشرفت صنعت نفت و بهبود فرایندهای تقطیر و تصفیه نفت خام، از روغن‌های حیوانی و گیاهی به‌عنوان روانکار استفاده می‌شد ولی پس از آنکه امکان استفاده از روغن‌های صنعتی در روغن‌کاری مقدور شد، روغن‌های نفتی به‌سرعت برتری خود را نسبت به انواع دیگر روغن ثابت کردند و در نتیجه استفاده از روغن‌های حیوانی، نباتی و... برای روغن‌کاری به تدریج منسوخ شد. امروز آنچه از یک روانکار انتظار می‌رود، این است که در کنار کاهش اصطکاک و سهولت حرکت قطعات دستگاه، قابلیت کاهش مصرف انرژی، محافظت از خوردگی، سایش و زنگ‌زدگی قطعات را نیز داشته باشد.

وضعیت تکنیکال

بررسی تکنیکال شاخص صنعت

صنعت فراورده‌های نفتی جزو صنایع شاخص‌ساز بازار محسوب می‌شود که نوسانات آن می‌تواند روی سایر صنایع بازار تاثیرگذار باشد. این صنعت کـــه به دو بخش پالایشگاهی و روانکـــار تقسیم می‌شود، در حال حاضر از روند مناسبی برخوردار است. هرچند با توجه به رشـــد هفته‌های اخیر بازار می‌توان انتظار اصلاح در شاخص این صنعت را داشت، ولی روند کلی صنعت مساعد است و در صورت افزایش تقاضا طی هفته‌های آینده، می‌تواند به شکست مقاومت ۳ میلیون و ۹۰۰ هزار واحدی آن امیدوار بود.

بررسی میزان فروش شرکت های صنعت

بررسی وضعیت فروش تولیدکننده‌های روغن موتور

شرکت‌های صنعت روانکار در ۶ ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۳ نسبت به مدت مشابه سال گذشته، فروش نسبتا مناسبی داشته‌اند. نمادهای **شبهرن**، **شسپا** و **شرانل** بیشترین میزان فروش را طی یک سال اخیر ثبت کرده‌اند.

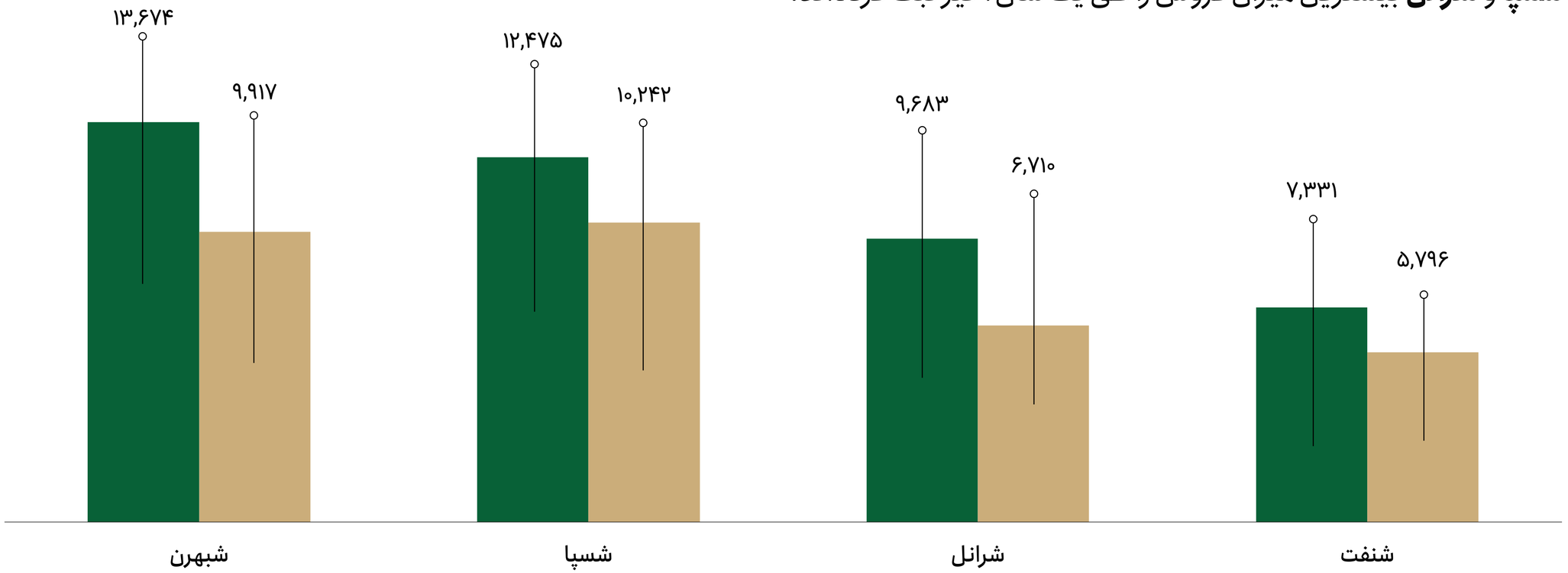

مبالغ به میلیارد تومان است

۶ ماهه سال ۱۴۰۲ ۶ ماهه سال ۱۴۰۳

وضعیت فروش شرکت‌های صنعت روانکار

نمادهای **شرانل**، **شبهرن** و **شنفت** به ترتیب بیشترین رشد فروش را طی یک سال گذشته داشته‌اند و بالاتر از میانگین رشد فروش و بهای تمام شده کالای فروش‌رفته صنعت، افزایش داشته‌اند.

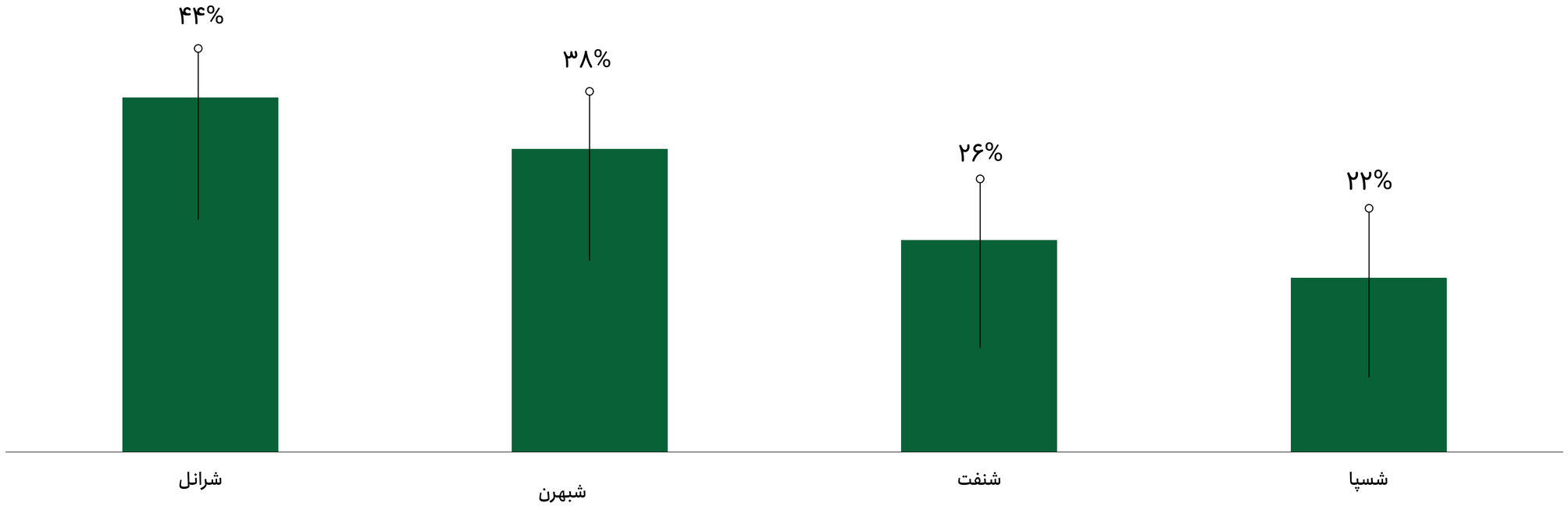

رشد فروش در یک سال اخیر

ارقام به درصد است

عمده محصولات شرکت‌های تولیدکننده روغن موتور در بازار داخل کشور به فروش می‌رسد و در این بین نمادهای **شبهرن** و **شرانل** بیشترین میزان فروش داخلی را در ۹ ماهه امسال به خود اختصاص داده‌اند؛ اما **شسپا** با فروش بیش از ۲۵۰۰ میلیارد تومانی خود در خارج از کشور، توانسته بهترین عملکرد را در بین شرکت‌های این گروه از لحاظ فروش خارجی به خود اختصاص دهد.

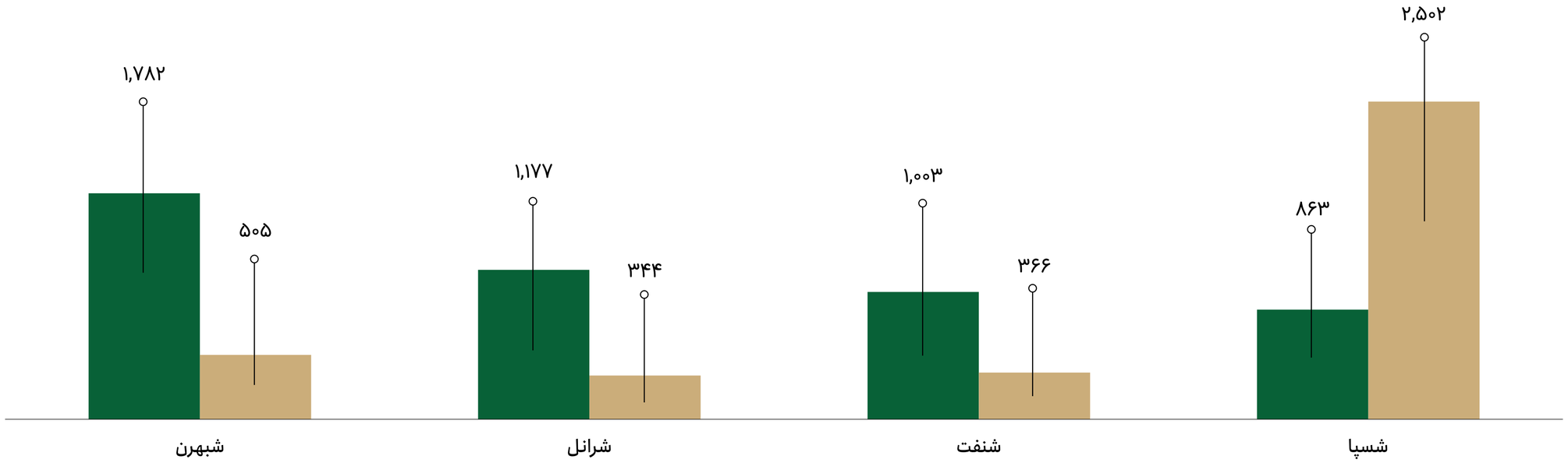

مبالغ به میلیارد تومان است

فروش خارجی ■ ■ فروش داخلی

وضعیت فروش داخلی و خارجی شرکت‌های صنعت روانکار

وضعیت بنیادی

- وضعیت P/E صنعت
- مقایسه P/E شرکت‌ها
- مقایسه P/S شرکت‌ها
- حاشیه سود خالص و حاشیه سود عملیاتی
- رشد سود خالص و سود عملیاتی

نسبت P/E صنعت

صنعت فراورده‌های نفتی با P/E ttm حدود ۷ واحدی یکی از ارزنده‌ترین صنایع بازار محسوب می‌شود. همان‌طور که بیان شد، این صنعت به دو بخش پالایشگاهی و روانکار تقسیم می‌شود که در حال حاضر بخش روانکار با P/E حدود ۱۱ واحدی، نسبت به بخش پالایشگاهی، P/E به نسبت بالاتری دارد. با نگاهی به روند P/E این صنعت و مقایسه آن با میانگین بازار می‌توان دریافت که در کل این صنعت از وضعیت مساعدی برخوردار است و در صورت ادامه عملکرد مثبت نمادهای این گروه، می‌توان انتظار رشد میانگین P/E این صنعت به بالاتر از میانگین بازار را داشت.

نسبت قیمت به سود محقق شده-daily (فراورده های نفتی)

مقایسه نسبت P/E شرکت‌ها

همان‌طور که بیان شد، وضعیت بنیادی صنعت تقریبا مطلوب بوده و مقدار P/E میانگین حدود ۱۱ واحد است. در این بین نماد **شسپا** با P/E حدود ۹ واحدی، بهترین و **شنفت** با P/E حدود ۱۲/۶ واحدی ضعیف‌ترین وضعیت را دارند.

نماد	P/E-ttm
شسپا	۸/۹
شرانل	۱۱
شبهرن	۱۱
شنفت	۱۲/۶

مقایسه نسبت P/S شرکت‌ها

نسبت P/S ttm (قیمت به فروش) صنعت روانکار با مقدار ۱/۴ واحدی، در وضعیت بسیار مناسبی قرار دارد. در حالی‌که P/S میانگین بازار حدود ۱/۷۵ بوده و این مساله نشان از عملکرد خوب شرکت‌های این صنعت نسبت به کل بازار دارد. معمولا عدد مطلوب برای P/S بین ۱ تا ۳ واحد در نظرگرفته می‌شود؛ زیرا P/S بسیار کم، نشان‌دهنده بدهی‌های بالا و بی‌ثباتی روند سودآوری است. همچنین در صورتی‌که عدد P/S بیش از حد زیاد باشد، نشان از بالا بودن قیمت سهام یا پایین بودن مقدار فروش است. تقریبا تمامی شرکت‌های فعال در این صنعت توانسته‌اند P/S کمتر از ۲ واحد را ثبت کنند.

نماد	P/S-ttm
شرانل	۱/۱
شبهرن	۱/۲
شسپا	۱/۵
شنفت	۱/۹

حاشیه سود خالص و عملیاتی

یکی از بهترین معیارها برای بررسی شرکت‌های برتر هر صنعت، بررسی حاشیه سود عملیاتی و خالص آن‌هاست. به‌طور کلی هرچه درصد حاشیه سود بالاتر باشد، نشان‌دهنده آن است که شرکت سود بیشتری از مقدار فروش خود کسب کرده است. حاشیه سود خالص و عملیاتی اکثر شرکت‌های فعال در صنعت روانکار تقریبا متعادل بوده و حدود ۱۷ درصد است. **شسپا** و **شنفت** در بین شرکت‌های فعال در این صنعت بالاترین نسبت حاشیه سود خالص و عملیاتی را ثبت کرده‌اند.

نماد	حاشیه سود عملیاتی TTM	حاشیه سود خالص TTM
شسپا	۱۷%	۱۶%
شنفت	۱۵%	۱۷%
شبهرن	۱۱%	۱۶%
شرانل	۱۰%	۱۱%

نرخ رشد سود خالص و عملیاتی

یکی از نکات منفی و با اهمیت نمادهای فعال در گروه روانکار منفی بودن میزان نرخ رشد سود عملیاتی و خالص اکثر آن‌هاست. در این صنعت فقط نرخ رشد سود خالص نمادهای **شسپا** و **شرانل** مثبت و به ترتیب ۸ و یک درصد بوده است. این در حالیست که نرخ رشد سود عملیاتی هر دو کاهشی بوده است. **شبهرن** و **شنفت** نیز عملکرد ضعیفی در این زمینه داشتند و هر دو با افت سود خالص و عملیاتی مواجه شدند.

نماد	نرخ رشد سود عملیاتی TTM	نرخ رشد سود خالص TTM
شسپا	-۸%	۸%
شرانل	-۴%	۱%
شبهرن	-۷%	-۱۰%
شنفت	-۲۲%	-۱۸%

اخبار اثرگذار و چشم‌انداز صنعت

اخبار اثرگذار و چشم‌انداز صنعت

خودروها و وسایل حمل‌ونقل، بزرگترین بازارهای روان‌کننده به‌شمار می‌روند و روغن موتور، روغن گیربکس، گریس و روغن کمپرسور پرکاربردترین روانکارها در خودروها هستند. اندازه بازار روانکار در سال ۲۰۲۴ حدود ۴۴ میلیارد لیتر تخمین زده می‌شود و انتظار می‌رود تا سال ۲۰۲۹ این مقدار به به بیش از ۵۰ میلیارد لیتر برسد.

در داخل کشور ۴ شرکت نفت بهران، نفت سپاهان، ایرانول و نفت پاسارگاد در زمینه تولید روغن‌های موتور، گریس، روغن دنده و سایر روانکارها فعالیت می‌کنند. در این بین نفت بهران بیشترین سهم بازار داخلی و نفت سپاهان بیشترین سهم بازار صادراتی را به خود اختصاص داده‌اند.

براساس گزارش‌ها، مصرف سالیانه روانکار در ایران در حدود ۷۰۰ تا ۷۵۰ هزار تن است که از این مقدار ۱۵۰ هزار تن به روغن‌های صنعتی و مابقی به روغن‌های موتوری اختصاص دارد.

لوبکات که از محصولات نفتی تهیه شده از پالایشگاه‌های نفت خام محسوب می‌شود، ماده اولیه تولید روغن موتور است؛ به‌طوری‌که حدود ۸۵ تا ۹۵ درصد آن‌ها را تشکیل می‌دهد. به همین دلیل تغییرات قیمت این ماده به شدت روی قیمت تمام شده روانکارها تاثیرگذار است.

اخبار اثرگذار و چشم‌انداز صنعت

موضوع بعدی که می‌تواند بر آینده این صنعت به شدت تاثیرگذار باشد، بحث قیمت‌گذاری‌های دستوری است. کارشناسان معتقدند در صورت اصلاح نرخ لوبکات و همچنین آزادسازی قیمت روغن موتور، می‌توان انتظار داشت که شرکت‌های تولیدکننده روانکار جایگاه مناسبی پیدا کنند و مردم نیز به جای استفاده از محصولات خارجی، به سمت استفاده از تولیدات داخلی سوق یابند.

صنعت روانکار در ایران با چالش‌هایی مانند تحریم‌های اقتصادی و نوسانات بازار جهانی نفت مواجه است که می‌تواند بر تقاضا و عرضه تأثیر بگذارد. با این حال، با توجه به رشد تولید و تقاضا، چشم‌انداز مثبتی برای این صنعت ترسیم می‌شود.

گروه مالی فارابی
FARABI FINANCIAL GROUP

اطلاعیه سلب مسئولیت

این گزارش بر اساس بررسی اطلاعات معاملات و صورت‌های مالی منتشر شده توسط شرکت‌ها تهیه شده است؛

بنابراین به‌تنهایی نمی‌تواند معیار کاملی برای سرمایه‌گذاری تلقی شود.